



Miękka czy twarda?

Miękka czy twarda?



Skorupki jajek

Źródło: a. nn., domena publiczna.

Ćwiczenie 1

Wymów kilkakrotnie pary spółgłosek: s – ś, dz – dź, n – ń i opisz tutaj lub w zeszycie, co się dzieje ze środkiem języka podczas ich wymawiania. Wykorzystaj wybrane zwroty zapisane poniżej.

- unosi się do góry,
- opada,
- tworzy węższą szczelinę,
- oddala się od podniebienia twardego,
- prawie dotyka podniebienia twardego.

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.



Zapamiętaj!

Spółgłoski w zależności od położenia środka języka dzielimy na **twarde** i **miękkie**.

Do oznaczania miękkości spółgłosek służy znak miękkości znajdujący się nad literą, np. ś, ć, ń, oraz głoska i (si, ci, ni).

Samogłoski nie są ani twarde, ani miękkie.

Spółgłoski twarde i miękkie

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 2

Zaznacz w podanych wyrazach głoski występujące po spółgłoskach miękkich: na pomarańczowo - samogłoski, a na niebiesko - spółgłoski.

Zaznacz w podanych wyrazach na żółto samogłoski, a na niebiesko spółgłoski występujące po spółgłosce miękkiej.

żółty niebieski

ćm a

sian o

pięść

wiatr

śmiech

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 3

Uzupełnij - tutaj lub w zeszycie - wnioski wynikające z ćwiczenia 2.

- Spółgłoska miękka, która występuje przed spółgłoską, jest oznaczana...
- Spółgłoska miękka, która występuje przed samogłoską, jest oznaczana...

Ćwiczenie 4

Uzupełnij słowa podanymi poniżej głoskami.

Uzupełnij słowa właściwymi głoskami.

ń, ś, ni, si, zi, ć, ź, ci

.....wikła

.....asto

śli.....ak

cier.....

o.....li

.....eć

.....ąb

ra.....nie

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 5

Zamień w każdym wyrazie jedną spółgłoskę twardą na miękką. Zapisz nowo powstałe słowa.

Zamień w każdym z wyrazów jedną spółgłoskę twardą na miękką. Zapisz nowo powstałe wyrazy.

pasek

bała

myła

pana

były

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 6

Spośród poniższych wyrazów zapisz te, które nie zawierają żadnej spółgłoski twardej. Możesz to zrobić tutaj lub w zeszytcie.

- dziękuję
- pies
- miska
- ziemia
- mistrz
- sięć
- siła
- dziobie
- litera
- pili
- kiść
- film
- niania
- dziewięć
- pójdzie
- wiedzie
- bańka
- siekiera



Zapamiętaj!

Kiedy **głoska i** znajduje się przed samogłoską, oznacza tylko **zmiękczenie**. Kiedy znajduje się przed spółgłoską lub na końcu wyrazu, oznacza **zmiękczenie** oraz **samogłoskę**.

Zmiękczenie

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 7

Zaznacz zielonym kolorem te wyrazy, w których litera 'i' oznacza samogłoskę i jednocześnie miękkość poprzedzającej spółgłoski. Czerwonym kolorem zaznacz pozostałe wyrazy, z których następnie ułóż cztery przysłowia i zapisz je poniżej lub w zeszytcie.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.